

БУТИ ЧИ НЕ БУТИ!? НЕКВАЛІФІКОВАНИЙ ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР

Чи можна брати на роботу головного бухгалтера, який не має відповідної вищої освіти?

Завдання й обов'язки головного бухгалтера визначені в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16 липня 1999 р № 996-XIV (далі — Закон № 996) і в наказі Міністрації «Про затвердження Випуску 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників» від 29 грудня 2004 р. № 336 (далі — Довідник).

Нормами Закону № 996 встановлено, що головний бухгалтер повинен забезпечувати дотримання норм бухгалтерського обліку, складати фінансові звіти, організувати контроль правильності ведення бухгалтерського обліку тощо.

Довідник містить вичерпний список обов'язків головного бухгалтера, визначає необхідні знання головного бухгалтера та кваліфікаційні вимоги до головного бухгалтера. Відповідно до цих кваліфікаційних вимог головний бухгалтер повинен мати повну вищу освіту відповідного напрямку і стаж бухгалтерської роботи за професіями керівників нижчого рівня: для магістра — не менше ніж 2 роки, для спеціаліста — не менше ніж 3 роки.

На підставі Довідника розробляють посадову інструкцію головного бухгалтера, у якій наводять повний перелік завдань та обов'язків, пра-

ва, повноваження та відповідальність головного бухгалтера. Крім того, у посадовій інструкції мають бути враховані конкретні особливості професійної діяльності працівників зазначених професій.

А тепер найголовніше. Жоден нормативний акт не встановлює відповідальності за приймання на роботу головного бухгалтера без відповідної кваліфікації. Тобто, засновник або директор може всупереч вимогам Довідника на свій страх і ризик найняти головного бухгалтера без кваліфікації і досвіду роботи.

Але, попри відсутність штрафів за порушення норм Довідника під час приймання на роботу головного бухгалтера без відповідної кваліфікації, робити це вкрай небажано. Пам'ятайте, що в такому разі значно зростають ризики щодо правильності ведення бухгалтерського обліку й особливо податкового, що, своєю чергою, може призвести до значних фінансових втрат підприємства. У такому разі доведеться також втрачати зайвий час на спілкування з контролюючими та правоохоронними органами, адже головний бухгалтер відповідає перед законом не лише адміністративно, а й кримінально, як і директор підприємства.